

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXIII. (17)

No. (števil.) 1

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

2. januarja 1964

DR. MIHA KREK

Obnovimo stanovitnost!

Cleveland, 18. decembra

Zopet odmeva po zemlji znanilka neskončne Ljubezni, pesem Odrešenja.

V strašnem nasprotju je ta himna z dejanskimi razmerami ubogega življenja.

Tu v Severni Ameriki jo sprejemajo milijoni v žalosti in sramoti. V tej najbolj oblagodarjeni deželi, v tem narodu, ki naj bi bil vodnik in glasnik svobodne in srečne družbe, praznujemo božič v grenkosti strašnega zločina, ki je ubil najbolj blestečega tribuna pravičnosti med ljudmi vseh narodov, barv in ver, najpotrpežljivejšega ohranjevalca mednarodnega miru in najdalekovidnejšega graditelja novih odnosov, ki naj bi preorali vso zemljo v plodno, spozrazumeno urejeno polje blagoslovljenega napredka. Milijoni, ki so zaupali v prodorno silo Johna F. Kennedyja, so potopljivi v žalost, ki je ni moč zajeti v besedo. Milijonov je sram, da se je to moglo zgoditi v tej deželi največje civilizacije, najboljše materialne kulture nad človekom, ki je v dejanju in besedi izpovedoval vero v mnogo dobrote.

Med zaslužnjena ljudstva prihaja božična pesem še vedno kradoma, tiho, preko razpok in špranj v zgradbi brezbožne in protibožne države. Izobčenec je v materialističnem redu, kot je bil izobčenec Odrešenik sam v svojem času.

Umor bližnjega in upor proti Bogu sta znamenji tega, v zlu tako velikega časa.

Oznanjenje odrešenja pa enako toplo, milo in ljubeznivo, pa tudi brezpogojno in nepremakljivo kliče in vabi 1963 let: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Mi, ki nam božična skrivnost ni pravljica, ampak resnica in božično oznanilo, vodilo in postava, imamo v Jezusu-bratu vso vero, vse upanje, vso ljubezen.

Svetovni cerkveni zbor išče najučinkovitejša sredstva in pota kako naj v sedanjem času, v znanosti nepričakovano osvaja, v civilizaciji bogat in uspešen, v duhovnih osnovah in socialnih vrednotah pa nepopisno zmešan človek razume božično oznanilo, kako naj v njem živi, da bi bil bolj deležen blaženosti božične skrivnosti.

Sveti oče hiti ob novem letu v Sveto deželo, da bi v tem izrednem času na izredno dramatičen način pokazal kje in v čem je Luč sveta.

Slava Bogu mora biti cilj in smisel, sicer ni dobre volje, ne miru.

18 let je ta resnica izobčena iz javne družbe v naši domovini. To je naša neposredna skupna bolečina v tem hudem času. Iz nje se rode vse druge.

Ta bolečina danes ni manjša, kot je bila na začetku. Pred 18 leti so deset tisoč umirali v svoji krvi, ker so se uprli nasilju. Danes stotisočim nasilje preprečuje duhovno spoznanje, da žive brez vere v Boga in sočloveka. Takrat je nasilje lomilo hrbtnico svobodne družbe, danes se nasilje vzdržuje nad zaslužnjem našim narodom. Kaj je večja nesreča?

Vtopiti se v božično skrivnost v teh naših razmerah, se pravi obnoviti stanovitnost:

Med nami ne bo nihče ničesar storil, kar bi pomenilo, da zažiga kadilo maliku. Z nobenim svojim dejanjem nečemo dajati niti videza, da smo se „pobrati z razmerami“. Vse, kar delamo, storiimo v apostolskem duhu in namenu za obnovo svobode pod Bogom. Naj ne mine dan, da ne bi storil vsak kaj dobrega za obnovo srečnega svobodnega življenja Slovencev.

O, da bi bili po letošnjem češčenju božjega Deteta v Novem letu vsi polni zadoščenja, da smo, čeprav se tako majčkano, pa vsaj v glavnem stanovitno orodje v Njegovih rokah!

Pred prazniki 22. 12. 1963 je na Atlantskem oceanu izbruhnil požar na grški potniški ladji Lakonija, ki je vozila potnike na božične praznike iz angleškega pristanišča Southampton proti portugalski Madeiri. Na ladji, ki ima nad 20.000 ton, je bilo 1041 potnikov. Rešilo se jih je 886, 91 je mrtvih, 64 oseb pa pogrešajo.

Romanje papeža Pavla VI. v Sveto deželo

Za božične praznike je bil Vatikan ves v pripravi romanja papeža Pavla VI. v Sveto deželo. To romanje je omenjal papež tako v svojem božičnem nagovoru svetu, kakor tudi v pozdravu, ki ga je za novo leto izrekel članom diplomatskega zbora pri Vatikanu. Te in vse ostale diplomate ter državnike v svetu je pozival, naj neprestano delajo, da se „odpravijo vsi zidovi, ki ločijo narode.“ S temi besedami je papež mislil na zidova, ki ločita mesti Berlin in Jeruzalem. Tudi je poudarjal, da njegovo romanje ne zasleduje nobenega političnega namena, ampak je čisto verskega značaja. Isto je papež naglasil v nagovoru na člane rimske kurije, ko jim je dejal, da njegovo potovanje v Sveto deželo ni nobeno turistično potovanje, ampak zgodovinski dogodek, da bo v Sveti deželi molil Boga in ga prosil za mir in edinstvo v svetu.

Papežovo potovanje v Sveto deželo in prizadevanje za edinstvo kristjanov je v zadnjih dneh zadobilo še večjo pomembnost. Dne 28. decembra je namreč prišel v Vatikan posebni odposlanec carigradskega patriarha Athenagoras mitropolit Athenagoras Thiakiron. Papež Pavel VI. ga je sprejel z vsemi častmi in imel z njim polurni razgovor. Odposlanec carigradskega patriarha je prinesel papežu Pavlu VI. pismo patriarha Athenagoras ter mu sporočil njegove tople pozdrave miru in dobre volje ter pozdrave svetega sinoda. Po razgovoru svetega očeta z mitropolitom Athenagorasom Thiakironom je bilo v Vatikanu uradno objavljeno, da je mitropolit Athenagoras Thiakiron vzpostavil stike s svetim očetom in njegovimi sodelavci glede morebitnega sestanka med papežem Pavlom VI. in carigradskim patriarhom, ob romanju sv. očeta v Sveto deželo.

Ves svet temu dogodku pripisuje izreden pomen, kajti po letu 1429, se je

prvič zopet zgodilo, da je prišlo do osebnega stika med visokim cerkvenim predstavnikom pravoslavne Cerkve in poglavarjem rim. kat. Cerkve.

Carigradski patriarh je duhovni vodja 150 milijonov pravoslavnih vernikov. Nad njimi pa ne more absolutno izvajati svoje cerkvene avtoritete, kakor papež nad 500 milijoni vernikov rim. kat. Cerkve, ker so posamezne pravoslavne Cerkve v svojem delovanju avtonomne. Zato je carigradski patriarh tudi vprašal za mnenje posamezne pravoslavne Cerkve glede njegovega sestanka s papežem. Vse mu še niso odgovorile. Nekateri so za sestanek, druge pa ne. Moskovski patriarh Aleksij mu je odgovoril z rezervo, grška pravoslavna Cerkva je pa proti sestanku. Gotovo se je večina pravoslavnih Cerkva izrekla za sestanek, ker zadnja poročila navajajo, da bosta imela papež Pavel VI. in carigradski patriarh Athenagoras v Sveti deželi dva sestanka.

Za papežev prihod v Sveto deželo so v Jordaniji, Izraelu in Jeruzalemu velike priprave. Ob prihodu v Aman v Jordaniji bo papeža sprejel kralj Husein z vsemi člani svoje vlade in člani diplomatskega zbora. Navzoči bodo dalje patriarhi iz Egipta, Iraka, Libana in Sirije. Ob vstopu na izraelska tla mu bo izkazal čast izraelski predsednik Zalman Chaznar prav tako z vsemi izraelskimi svetniki in cerkvenimi dostojanstveniki.

Kako veliko zanimanje je v svetu za papežovo romanje od 4. do 6. januarja v svete kraje, zgornjo potrjuje dejstvo, da bo tiste dni v Sveti deželi zbranih 700 časnikarjev, fotoreporterjev in televizijskih ter filmskih operaterjev.

Ko bo papež Pavel VI. 4. januarja zapustil Vatikan in nastopil romarsko pot v Sveto deželo, bodo v Rimu zvonili v vseh 400 cerkvah z vsemi zvonovi.

Za uveljavitev osnovnih pravic ljudi in narodov

Ameriški predsednik Lyndon Johnson in zahodnonemški kancler Ludvik Erhard sta božični čas porabila za razgovore o svetovnih problemih. Sestanek je bil na pristavi ameriškega predsednika v Austinu v državi Texas ter je bil kancler Erhard gost ameriškega predsednika dne 28. in 29. decembra.

Ob prihodu nemškega kanclerja v Austin mu je gostitelj izrekel tople pozdravne besede. Med drugim je dejal, da je med obema državama že veliko storjenega, da bo pa treba še veliko napraviti za uveljavitev miru na svetu, za pojačanje edinosti zahodnodemokratske obrambne skupnosti in povečanje sodelovanja z vsemi svobodnimi narodi na svetu. Naglašal je, da bodo ZDA še naprej odločno zagovarjale politiko samoodločbe nemškega naroda, kakor tudi ostalih narodov v svetu. Omenjal je tudi dogovor med predstavniki obeh delov Berlina, po katerem so lahko za božične praznike zahodni Berlinčani prvič, odkar je bil pred 28 meseci postavljen zid molka, obiskali svoje sorodnike v Vzhodnem Berlinu in izjavili: „Res je, da lahko sedaj Berlinčani prvič prekoračijo ta zid s čisto človekoljubnim poslanstvom. Toda zid obstoja še naprej in njegovi stražniki s svojih pušk še vedno oddajajo smrtonosne strele. (Prav na božični dan so komunistični stražniki ustrelili 18-letnega fanta pri

poskusu pobega iz Vzhodnega v Zahodni del Berlina.) Zato bo treba še veliko storiti za svobodo v vaši domovini.“

Med razgovori, ki sta jih imela Johnson in Erhard, na drugi strani pa ameriški drž. tajnik Rusk in zahodnonemški zun. minister Schroeder, niso nastajale nobene težave, kajti odnosi med ZDA in Nemško zvezno republiko so se pod Adenauerjem v povojnih letih tako utrdili, da so postali v resnici prijateljski in zavezniški ter je ameriška vlada vedno lahko z gotovostjo računala v svoji zunanji politiki na nemškega zaveznika in njegovo gospodarsko ter oboroženo silo. Erhard je tudi prišel na sestanek z uspehom v Skupnem evropskem trgu, ko je bil določen sporazum glede poljedelskih proizvodov.

V skupnem poročilu obojega državnika zatrjujeta „da sta oba odločena, da je treba osnovne pravice in koristi svobodnih narodov braniti. Posebno sta se dogovorila, da se ne sme ničesar storiti, kar bi delalo trajno sedanjo delitev Nemčije, v kateri en del ne uživa osnovnih pravic in svobod.“ Soglasna sta tudi v tem, da je največjega pomena nadaljevanje iskanja vseh možnosti za zboljšanje odnosov med Vzhodom in Zahodom, za ublažitev napetosti in za večanje izgledov miru, ki bo trajen, če bo pravičen.“

Nemirni Ciper

Na otoku Cipru, ki je bil do 1. 1878 pod turško oblastjo, tega leta so se ga polastili Angleži in imeli na njem vojaške postojanke in oporišča za zaščito svojih morskih poti na Daljni Vzhod vse do leta 1960, ko so otoku dali neodvisnost, so pred prazniki znova izbruhnili resni in nevarni nemiri med Grki in Turki v glavnem mestu otoka Nicosia. Večina na otoku imajo Grki, Turki pa predstavljajo močno manjšino. V začetnih spopadih sta bila ubita dva Turka, 7 jih je pa bilo ranjenih. Od tedaj naprej je bilo ozračje zelo napeto. Grozil je znova nevaren boj med grškim in turškim prebivalstvom, ki bi lahko imel deležne posledice za mir v tem delu Evrope. V Angri so bile velike dijaške demonstracije, v katerih je turška mladina zahtevala

priljučitev Cipra Turčiji, v Atenah so pa manifestanti zahtevali priljučitev otoka Grčiji, turška vlada je proti otoku poslala skupino vojnih ladij in turška letala na reakcijski pogon so napravila več nizkih ustrahovalnih poletov nad otokskimi mesti.

Britanska vlada, ki ima še nekaj postojank na otoku, je na Ciper poslala močno vojaško ojačenje. Poveljnik teh oboroženih sil je skupno z grškimi in turškimi oboroženimi oddelki na otoku vzpostavil skupno vojaško poveljstvo za ohranitev reda in miru. Istočasno je bila na delu diplomacija velikih zahodnih demokratskih držav, ki je vplivala pri predsedniku Cipra mitropolitu Makariosu in podpredsedniku Turku Kičuku, da sta storila vse pri svojih sorodstvih, da se ne nemiri poglobijo. Doga-

Utrditev Skupnega evropskega trga

Skupni evropski trg — SET — v letu 1963 ni kazal tište dinamične sile, ki je bila značilna zanj v prejšnjih letih. Je to razumljivo, ker mu je januarja meseca zadal francoski predsednik De Gaulle hud udarec s tem, da je vrtal vse odločitve, ki so šle v prilog vstopa Vel. Britanije v to evropsko ustanovo. Proti koncu leta je isti De Gaulle zagrozil Skupnemu evropskemu trgu, da bo Francija izstopila iz te evropske gospodarske skupnosti, če do 31. decembra 1963 SET ne bo določil skupne poljedelske politike.

To se je zgodilo, ker je sporazum omogočila Zahodna Nemčija, ki je na drugi strani dobila zagotovilo, da bodo vse države Skupnega evropskega trga nastopale kot enota v prihodnjih razgovorih za znižanje pristajskih pristojbin. Do sporazumne odločitve je prišlo o bodočih cenah za meso, mleko, mlečne izdelke in riž, t. j. artikla, ki predstavljajo tretji del kmetijske proizvodnje Zahodne Nemčije, Francije, Belgije, Nizozemske, Luksemburga in Italije. Po zadnjem dogovoru bodo za omenjene proizvode kmetije v vseh navedenih državah dobivale enake cene.

Po tem sporazumu je utrta pot za

nadaljne sporazume, ki pa tudi ne bo rožnata, toda ni nobene nevarnosti, da cilja ne bi dosegli. Npr. glede enotnih cen za žito. Vsaka država članica SET-a ima namreč svojo žitno politiko. Po novem jo bo treba vskladiti in ustvariti enotno politiko za vse države. Tako se bo zgodilo, da bodo npr. kmetje v Franciji v bodoče dobivali 20 dolarjev več za svoje žito, v Nemčiji pa kmetje že sedaj dobivajo višje cene kot po drugih državah. Po skupnem dogovoru bodo kmetje za žito v Nemčiji uradno dobivali manj kot doslej, toda razliko od sedanjih in bodoče cene jim bo krila delno nemška drž. blagajna, delno pa poseben sklad SET-a.

Po zadnjem uspešnem zasedanju SET-a so zun. ministri šesterih evropskih držav bili mnenja, da je treba poživiti delo za evropsko politično integracijo ter bi bilo v ta namen treba znova dati evropskemu posvetovalnemu parlamentu večjo odgovornost. Prav tako so v teku prizadevanja, da bi dotedanje tri samostojne evropske organe — Skupni evropski trg, Evropsko skupnost za premog in jeklo ter Evropsko skupnost za atomsko energijo-Euratom — združili v eno samo.

I Z T E D N A V T E D E N

Brazilski predsednik dr. Goulart je doslej v svoji vladi že petkrat zamenjal ministre za finance in gospodarstvo. Do prejšnjega tedna je ta položaj zavežal krščanski demokrat Carvalho Pinto. Proti njemu so levičarji na čelu z levičarskim poslancem Leonelom Brizolo, predsednikovim avakom, vodili hudo kampanjo, da je moral končno odstopiti. Dr. Goulart je imenoval za njegovega naslednika biv. ravnatelja brazilske narodne banke Neya Galvao. Čeprav je ta tudi levičar, z njim Leonel Brizola ni zadovoljen. Na svojega svaka pritiska, naj krene še bolj proti levičarjem. Novi brazilski finančni minister ne bo imel brezskrbnih dni, saj je narodno gospodarstvo skoro povsem na tleh in je cruzeiro na borzi ob zadnji rekonstrukciji vlade notiral 1300 cruzeirov za 1 dolar.

Brazilski predsednik dr. Goulart namerava razlastiti vso zemljo v pasu 20 km ob vseh brazil. cestah. Konservativni poslanci v poslanski zbornici so že začeli z hudimi napadi na predsednika. Tudi člani desnega krila v dr. Kubickovi socialdemokratski stranki zahtevajo, da morajo njeni člani, ki so sedaj zastopani v dr. Goulartovi vladi, takoj odstopiti, če bi predsednik res podpisal dekret o izvedbi agrarne reforme v zgornjem smislu.

V ZDA je 22. decembra ob sončnem zahodu prenehalo uradno narodno žalovanje za umorjenim predsednikom Johnom Fitzgeraldom Kennedyjem. Ob sončnem zahodu tega dne so prižgali bakljo ob večnem ognju na Kennedyjevem grobu in jo ponesli pred Lincolnov spomenik. V trenutku, ko je govoril predsednik Johnson v počastitev velikega ameriškega državnika Kennedyja, so z njo prižgali na tisoče sveč. To naj bi bilo v potrdilo, da ideje, ki so bile vodilo Kennedyjeve notranje in zunanje politike, ne bodo umrle, ampak bodo živele naprej, da bi z njihovo izvedbo svet lahko živel v miru in v boljših življenjskih pogojih kot doslej.

V ZDA so odprli oporoko umorjenega predsednika Kennedyja, ki jo je napravil leta 1954. Z njo vse svoje premoženje in nepremično premoženje zapušča vdovi Jaquelin in otrokoma.

Na Kubi je v patrolnem čolnu kubanske mornarice eksplodirala mina. 3 mornarji so bili ubiti, 18 pa ranjenih. Kubanska kom. vlada je za to teroristično dejanje obtožila severnoameriško tajno informativno službo.

Do zadnjih izgrediv na Cipru je prišlo zaradi namere predsednika Cipra Makariosa, da bi spremenil ustavo. Turško prebivalstvo je v tem videlo namero, da mu hočejo odvzeti gotove pravice, ki jih je doslej imelo. Zaradi tega je prišlo do napetosti, ki je pa k sreči popustila in se ni razplamtela v državljansko vojno.

Papež Pavel VI. je imenoval primasa Ukrajine Josifa Slopyja za člana svete kongregacije za vzhodno Cerkve.

V Sofiji so obsojili na smrt bivšega bolgarskega diplomatskega predstavnika pri OZN Ivana Asena Georgijeva. Očitaj so mu, da je bil v ameriški informativni službi. Zaradi tega procesa so bile v Sofiji demonstracije pred ameriškim poslaštvo. Demonstranti so s kosi ledu razbili vse šipe na poslaštvo, na ulici pa prevrnili tri avtomobile. Bolgarska policija je nastopila šele potem, ko so se demonstrantje že izdivjali. Pomocnik bolgarskega zun. min. Ljubomir Angelov se je zaradi protiameriških izgrediv opravičil odpravniku ameriškega poslaštva in ga zagotovil, da se slični incidenti ne bodo več ponovili.

V Grčiji so imeli znova vladno krizo. George Papandreu, prvak politične skupine Sredinska zveza je prejšnji torek dobil v parlamentu zaupnico. Ker so pa zanj glasovali tudi prokomunisti, je predsednik njihovo pomoč odklonil in rajši odstopil. Novo vlado je zatem skušal sestaviti prvak druge močne stranke Narodne radikalne zveze Panayotis Canelopoulos, pa se mu tudi ni posrečilo. Kralj Pavel je pred svojo odločitvijo oba državnika še poklical k sebi na posvet. Ker je iz razgovora z oboima političnima osebnostima prišel do prepričanja, je dal sestaviti novo začasno grško vlado guvernerju narodne banke Paraskevopoulou z nalogo, da po razpustu sedanjega parlamenta 16. februarja izvede nove volitve.

V Franciji je edini še živeči maršal 75-letni Alphonse Juin nevarno zbolel. Rojen je bil kot sin francoskega orožnika v Alžiru in se je na vprašanje alžirske politike popolnoma razšel s sed. francoskim predsednikom De Gaullem.

Kriza v italijanski socialistični stranki se pogloblja. Disciplinski odbor stranke je kaznoval tudi 10 senatorjev, ki v senatu niso glasovali za zaupnico vladi dr. Alda Mora. Isti odbor je poprej kaznoval že 23 poslancev s prepovedjo delovanja v stranki za eno leto.

Za božične in novoletne praznike so vzhodnonemške oblasti izdale dovoljenje 840.000 zahodnim Berlinčanom za obisk sorodnikov v vzhodnem Berlinu.

Titov poslanik v Rimu Ivo Vojvoda je povabil na obisk v Jugoslavijo predsednika italijanske vlade dr. Alda Mora, ki je povabil sprejel. Z njim bo potoval v Jugoslavijo tudi zunanji minister Giuseppe Saragat. Datum tega obiska še ni določen. Verjetno bo spomladi.

Stari turški državnik Inoeni je spričo dogodkov na otoku Cipru le pristal na prošnjo predsednika republike generala Gursela ter je sestavil po 23 dneh vladne krize novo turško vlado. V njej so samo člani Inoenijeve ljudske republikanske stranke in pa neodvisni poslanci. Predsednik Inoeni upa, da bodo za vlado, ki sama nima večine, v parlamentu glasovali neodvisni poslanci.

Za Božič so dobili v Evropi hudi mraz. V Italiji je od njega umrlo že 12 ljudi.

SLOVENSKA NOVA MAŠA V BUENOS AIRESU

V nedeljo, dne 29. decembra, je imel novo mašo g. Jure Rode, tretji letošnji slovenski novomašnik v Buenos Airesu.

Novomašnik Jure Rode je sin ihanske fare, ki je po 58 letih zopet dala slovenskemu narodu duhovnika. Star je 26 let. Študiral je začel v begunstvu na Koroškem. Po prihodu v Argentino je obiskoval srednješolske zavode najprej v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji, zatem v salezijanskem zavodu v Bernallu, leta 1952 je pa vstopil v škofov zavod v Adroguetu. Tu je najprej dokončal srednjo šolo, nato pa študiral bogoslovje. Letos ga je končal. V duhovnika je bil posvečen 8. decembra 1963, novo mašo je pa pel v nedeljo, dne 29. decembra 1963 v cerkvi Marije Pomočnice kristjanov v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji.

Nova maša g. Jureta Rodeta je bilo veliko slavlje za ihanske farane, ki živijo na področju Vel. Buenos Airesa. Pa ne samo zanje, za ves kamniški okraj in vse slovenske rojake, ki so na novo mašo prihitali v velikem številu.

Novomašnika so na poti v cerkev spremljali z materjo številni njegovi sorodniki ter povabljeni gostje. Pred vstopom v Marijino svetišče je stopila predenj njegova sestrčna Anica Rodetova ter mu priskrbeno zdeklamirala pozdravno pesem. Izročila mu je tudi novomašni križ, v imenu v Argentini živečih Ihanecv in Ihancev v domovini mu je izrekla pozdrav v ljubki pesmici dvanaestletna Ana Marija Klanjšek. Obe priložitnosti pesmi je spesnil g. župnik Gregor Mali. Ob vstopu v cerkev so novomašniku zapeli v pozdrav Gallusovi pevci vedno lepo Novi mašnik bod' pozdravljen.

Novomašniku g. Rodetu je bil novomašni govornik g. direktor Anton Orehar. V daljšem govoru je razvijal misli o dolžnosti in poslanstvu duhovnika. Omenjal je tri najvažnejše njegove naloge: prikazal je duhovnika kot svečenika, ki sprejema nove člane v Kristusovo Cerkev in jih vodi k Bogu, zatem kot učenika, oznanjevalca božje resnice med ljudmi in nazadnje kot tolažnika, ki ga Bog pošilja med trpeče ljudstvo.

Novomašniku so zatem asistirali pri njegovi daritvi Bogu g. direktor Anton Orehar kot presbiter asistens, kot diakon g. Lovro Tomažin, kot subdiakon bogoslovec Franc Urbanija, bogoslovec g. Edi Škulj je bil ceremoniar gg. bogoslovca Mirko Grbec in Marijan Bečan pa asistenta.

Med sveto daritvijo je pel mešani zbor Gallusa Schubertovo latinsko mašo. Za orglama ga je spremljal g. prof. Jože Osana. Solistična mesta so peli gospe Fani Mačkova in Marija Marinčkova, gđ. Roza Golobova in gg. Ivan Rode ter Jože Malovrh.

Novomašno kosilo je bilo pripravljeno v Slovenski hiši. Nanj je bilo povabljenih nad 150 gostov. Tu je novomašnika in zbrane goste najprej pozdravil novomašni govornik g. direktor Orehar. V svojih izjavah je razvijal misli o problematiki slovenskega dušnega pastirstva v izseljenstvu, kajti g. novomašnik je sedaj sam postavljen v sredino vseh teh vprašanj, ker bo deloval v dušnem pastirstvu med Slovenci.

Po govoru so udeleženci novomašne slavlja doživeli prijetno presenečenje. Po dvorani je zadonel glas domovine. Pozdrav sedanega ihanskega župnika g.

Josipa Ovna in ihanskih faranov svoje-mu novomašniku. Bil je posnet na magnetofonski trak ter so ga doma verniki že poslušali na misijonu. Prav tako pe-tje ihanskega cerkv. pevskega zbora.

Novomašniku je ihanska fara po svo-jem župniku g. Josipu Ovnu poslala na-slednje novomašno vezilo:

„Prečastiti g. novomašnik Jurko Rode, nad vse spoštovani njegovi domači, predragi sobratje!

Bodite nam vsi priskrbeno pozdravljeni! Sprejmite, prosimo, tudi čestitke, ki vam jih iz velike daljave pošilja srečna ihanska župnija. Saj po dolgem presledku, 58 let, spet radostno prepeva večno lepo pesem „Novi mašnik, bod' pozdravljen!“

G. novomašnik! Bodite prepričani, da se z Vami in vsemi Vašimi danes v prvi vrsti raduje vsa ihanska župnija in se Bogu zahvaljuje, da je spet enega Ihanca poklical v svojo vzvišeno službo. Zato smo pravkar zapeli: „Od Boga si nam poslan“. Iz vsega srca Vam želimo, da tudi vedno ostanete: poslanec božji, neumoren oznanjevalec resnice, ljubezni in miru, delavec božjih skrivnosti, res duhovnik po Srcu Jezusovem, ki bo hodil po stopinjah svojega slavnega prednika — prastrica, prelata dr. Antona Breznika. Obenem Vas pa iskreno prosimo, da še nam podelite sveti novomašni blagoslov in se nas spomnite pri vseh oltarnih daritvah. Hvala leži Vam bomo!

Ko so naši predniki spremljali novomašnika k oltarju, so mu navadno poklonili šopek najlepših rož. Sodobno najbolj pomenljivo novomašno darilo pa je ovenčano sv. razpelo, prelep simbol trpljenja in plačila. Tudi Vam so ga podarili. Mi Vas v duhu vodimo pred Nažarjevo sv. razpelo, ki je nekaj krasilo družinsko sobo Vaše rojstne hiše. Velik je ta križ, ker je pač simbol velikega Vašega trpljenja in izrednega trpljenja vseh Vaših domačih. V duhu Vas danes postavimo še pred kapelico žal. M. B., ki so jo v Ihanu zgradili Vaši predniki. Kako lep simbol vdanega trpljenja vse Nažarjeve družine. V tolažbo in bodrilo naj Vam bo tudi pesem, ki je danes privrela iz vernih ihanskih src, in ki naj Vas vedno spominja na naročilo enega največjih Slovencev A. M. Slomška: „Pustite Slovence dve reči, ki sta nam dragi kot svetle oči: katoliško vero in besedo materno!“ Kot duša božjega služabnika, tako naj tudi Vaša ponosno poje: „Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala!“

Vse naše pozdrave in čestitke pa naj zaključijo naši veliki govornik in pesnik dr. Mihael Opeka, ki Vas tako lepo osrčuje:

Končana pot? — Ne! Zdaž se le začena. V življenje resno vodi zdaž korak. V življenju polnem trnja in trpljenja nemara dan noben ne bo lahak... Pogum! (Ihanec!) — Življenja se ne boji! Z močjo te svojo je Gospod opasal, zaupaj vanjo in — Gospod s Teboj!

G. novomašnik! Naš pisan šopek pesmi, s katerimi Ihanci še vedno proslavljamo Boga in ga bomo tudi v bodoče, je zdaž povezan. Iz srca ga Vam poklanjamo za Vaš veliki praznik, pač z namenom, da Vas in vse Vaše drage vsaj za kratek čas povežemo z našo in Vašo domovino, ki jo ljubite, kot jo je ljubil

naš veliki pisatelj Ivan Cankar. Kot sobi bila samo praznik ihanske fare. To bi bil praznik vseh sosednjih far in vsega okraja. Izrekel je novomašniku čestitke v imenu sosednje dobske fare ter v imenu vsega kamniškega okraja.

Končno je povzel besedo novomašnik g. Jure Rode. S priskrbenimi in toplimi besedami se je zahvalil prav vsem, ki so na kakršen koli način spremljali njegovo življenje od otroških let pa vse do dne, ko je dosegel svoj življenjski cilj in Bogu daroval kot njegov svečenik prvo sveto daritev. Vsem, ki so mu kakor koli pomagali v dosedanjih življenjskih letih in mu v težavah stali ob strani, je izrekel najglobljo zahvalo z zagotovilom, da se jih bo vedno spominjal v molitvi.

Po novomašnikovem govoru se je novomašno slavlje razvijalo naprej v pristnem slovenskem novomašnem vzdušju vse do petih litanij Matere božje, s katerimi je bila novomašna slovesnost zaključena.

G. Miloš Stare je v svojem govoru poudaril, da nova maša v domovini ne

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Božična in novoletna voščila

Med božičnimi in novoletnimi prazniki je počivalo vse delo. Vse je bilo v prazničnem razpoloženju in v pričakovanju rojstva božjega Deteta in prihoda novega leta. Po vseh cerkvah so bile na sveti večer polnočnice; prav tako na silvestrov večer.

Predsednik republike dr. Illia je narodu izrekel božično in novoletno voščilo po radiu in televiziji na sveti večer. V pozdravnem nagovoru je navajal med drugim: „Svet gre proti miru. Je to mir narodov, socialni mir, mir duhov... Hočemo biti ponižni služabniki skupne blaginje v naši domovini. Beseda pa, ki jo želimo vtisniti kot najplemenitejšo božično poslanico, v duše in v razum vseh Argentinec je — razumevanje. To nas bo naučilo opustiti brezplodno kritiziranje in nas bo podpiralo, da bo krajša pot do naših skupnih stvari. Želim, da bi ta pozdrav svetega večera, poln družinske toplote, našel pot v vse argentinske domove. Kajti domovina je končno brezmejna družina. Ljubimo pravičnost. Izvršujemo jo, ne da bi zatajevali demokracijo, ki je dokončno najpopolnejša oblika, ki jo je iznašel človeški genij za sožitje med ljudmi!“

Za božične praznike je tudi letos izdal poslanico buenosaireski nadškof kardinal dr. Caggiano v nagovoru, ki ga je imel med božično sv. mašo. To je pa imel v kapeli sv. Kajetana v siromašnem mestnem delu Villa Pío. Pri njegovi maši v tem naselju skromnih in revnih ljudi je bil navzoč tudi buenosaireski župan Fr. Rabanal. Kardinal Caggiano je v cerkvenem govoru navajal, da je hotel ta dan imeti božično mašo prav med revnim ljudstvom, med katerim je bil rojen tudi Zveličar. Naglašal je tudi, da sam izhaja iz siromašne delavske družine. Tem revnim ljudem je podelil tudi papeški blagoslov. Za farno mladinsko knjižnico je daroval 10.000 pesov, prav toliko v iste namene krajevnim sestram dominikankam, vernikom tega kraja pa sporočil, da so jim vrata na nadškofiji vedno odprta, da se lahko vedno k njemu zatekajo v vseh stiskah in težavah življenja.

Vrnitev dr. Frondizija v aktivno politično življenje

Biv. predsednik dr. Frondizi, ki so ga oborožene sile odstavile 29. marca 1962 ter nato internirale najprej na otoku Martín García, nato pa v Barilocho, se je 27. decembra 1963 vrnil v aktivno politično življenje. Tega dne je govoril na eni od buenosaireskih radijskih postaj o politiki svoje vlade, zlasti v koliko se nanaša na njegovo petrolejsko politiko. Kot znano, je dr. Frondizi začel „bitko za petrolej“ in za povečanje petrolejske proizvodnje v državi podpisal pogodbe z različnimi ameriškimi petrolejskimi družbami, ki jih je sedanja vlada razveljavila.

V govoru je branil politiko svoje vlade, obsodil prekinitve ustavne zakonitosti z njegovo odstavitvijo, zahteval ohranitev ustavnega stanja ter se zavzel za izvajanje take politike, da bo en milijon brezposelnih znova dobilo zaposlitev in da bo inflacija pod kontrolo. Zatrjeval je, da je treba na vsa dogajanja in na življenje ter ureditev odnosov med njimi gledati z novimi vidiki, ki jih dajeja papeški okrožnici „Mater et Magistra“ in „Pacem in terris“. Zatrjeval je, da je njegova politika zasledovala cilje obeh papeških socialnih okrožnic in Kennedyjeve Zveze za napredek.

Svoja izvajanja je zaključil z naslednjimi izjavami: Od kongresa smo dobili zakon o nacionalizaciji petroleja z YPF kot edino ustanovo, ki naj kontrolira in vodi proizvodnjo petroleja. Sklenili smo pogodbe za določitev področij in dela z neodvisnimi družbami. Za te družbe je bilo določeno samo področje 8.9%, YPF si je pridržala 91.2% petrolejskega področja. Leta 1958, po 50 letih eksploatacije, so v Argentini YPF in še dve petrolejski družbi načrpal 5 in pol milijona kub. m. petroleja. Leta 1962 je petrolejska proizvodnja dosegla 18 milijonov kub. m. Leta 1958 je država načrpal samo 35% tiste količine petroleja, ki jo potrebuje, leta 1962 pa 84%. Povprečna cena za uvoženi petrolej je 18 dol. za kub. m., cena petroleja, ki ga načrpajo družbe v državi pa 10 dol. Vse, kar se plača pri uvozu, gre v inozemstvo, kar se pa plača družbam v

državi, ostane v državi. Končno je dr. Frondizi zatrjeval, da je prišla ura, ko je treba jasno povedati: V 4 letih pred njegovo vlado je država uvozila petroleja za en tisoč milijonov dolarjev. Pod njegovo vlado je pa država bitko za petrolej dobila in dosegla samopreskrbo s petrolejem.

Dr. Frondiziju je najprej odgovarjal na njegovo kritiko sedanje vlade notranji minister dr. Palmero z govorom, ki ga je imel v Córdoba. V njem je branil politično linijo, ki jo je začrtal sedanji predsednik v nastopni izjavi pred parlamentom in poudarjal nujnost, da se ohrani demokratska oblika vladavine v državi. Omenjal je dosedaj opravljeno delo, med drugim tudi potrebo po razveljavitvi petrolejskih pogodb. Dejal je, da se vse lahko očita vladi in od nje zahteva, samo prenašljivost ne. Zaključil je svoj govor s trditvijo, da se novo stanje v državi odraža najbolj v dejstvu, da se staro leto zaključuje in novo začne, ne da bi bil en sam človek v državi v zaporu zaradi gremialnih ali političnih vprašanj.

V imenu odbora za zaščito domačega petroleja je pa dr. Frondiziju odgovoril prav tako po radiu stari socialistični prvak poslanec dr. Palacios.

Odstop drž. tajnika za letalstvo

V drž. tajništvo za letalstvo je bila že dalj časa notranja kriza glede novoletnega napredovanja visokih let. Častnikov. Drž. tajnik comodoro Martín Cairó je za napredovanje v brigadirski čin predlagal 17 comodorov. Glavni poveljnik letalstva brigadir Armanini je to število omejil na 10. Nastali spor je reševal min. za narodno obrambo dr. Leopold Suárez. Končno je moral vanj poseči še sam predsednik dr. Illia. Ta je podpisal dekret o napredovanju v brigadirski čin 8 let. comodorov. Ta spor v drž. tajništvo za letalstvo je imel na silvestrovo za posledico ostavko drž. tajnika za letalstvo Martina Cairó. Predsednik jo je sprejel. Pismeno ostavko je comodoro Cairó poslal predsedniku pozneje. Njeno besedilo ter utemeljitev je pa takšna, da jo predsednik smatra za žalitev tako svoje osebnosti, kakor tudi min. za narodno obrambo in obo-roženih sil. Zato jo je vrnil in vojaškemu drž. tožilstvu dal naročilo za kazensko postopanje proti biv. drž. tajniku za letalstvo. Ta pa na drugi strani smatra, da je bilo zadržanje min. za narodno obrambo v omenjeni krizi v drž. tajništvo žaljivo za njegovo osebo in je ministra dr. Leopolda Suáreza pozval na dvoboje.

Novi ameriški veleposlanik v Argentini

V vodstvu ameriškega veleposlaništva v Argentini je prišlo do spremembe. Dosedanji am. veleposlanik McClintock bo dobil nov položaj, na njegovo mesto bo pa prišel dosed. drž. podtajnik v ameriškem drž. tajništvu za medameriške zadeve Edwin Martin, osebnost, ki je bila najtesneje povezana s Kennedyjem v izvajanju njegovega načrta Zveze za napredek za gospodarsko, kulturno, socialno ter družbeno obnovo Lat. Amerike. Argentinska vlada je že dala pristank za imenovanje Edwina Martina za am. veleposlanika v Argentini.

Lepa skavtska slovesnost v Buenos Airesu

Mislimo, da imamo Slovenci v Argentini vse organizacije, kakor smo jih imeli doma pred okupacijo in nastopom komunistične diktature leta 1945. Imamo slovenske fantovske in dekleške organizacije, imamo Sokole, prosvetne in kulturne ustanove, stanovska društva in verske organizacije, imamo svoje liste, ki si svobodno pišejo, prav tako revije, ki dajejo polno možnost razmahu slovenskega ustvarjalnega duha, imamo pevske zборе, gledališke družine in razna športna društva. Imamo tudi lastne društvene domove po večjih slovenskih naseljih; prav tako kot so bili doma po vsej Sloveniji raztreseni prosvetni, društveni, sokolski in gasilski domovi. Zato slika izseljene Slovenije ne bi bila popolna, če ne bi imeli tudi svoje lastne skavtske organizacije. Odkrito povemo, da smo je veseli, ker ni med nami samo organizacija na papirju, ampak živ organizem, ki se iz leta v leto lepše razvija.

In ti slovenski skavti v izseljenstvu, organizirani v Slovenski skavtski zvezi, ki jo vsa leta z vso poštrevnostjo in nesebičnostjo vodi slovenski šef skavt g. Marijan Trtnik, so imeli v nedeljo, 22. decembra, na slovenski pristavi pomembno slovesnost: proslavo slovenskega narodnega praznika 29. oktobra, združeno z blagoslovitvijo društvenega prapora, za katerega je napravil načrte g.

Andrej Makek na osnovi predvojnega skavtskega prapora v Ljubljani, v njegovo izdelavo je pa položila vso ljubezen ga. Polonca Makekova. Slovesnost bi bila morala biti že prej, toda so jo morali ponovno preložiti zaradi raznih težkoč na poznejši čas in je mogla biti šele 22. decembra.

Slavnost je bila na Slovenski pristavi v Moronu. Že ob vstopu na to prostrano in vse premalo cenjeno veliko slovensko domačijo je človek v ozadju pristave zagledal vrsto skavtskih šotorov, po pristavi so pa švigali mladi skavti in zaključevali zadnje priprave za slovesnost pod vodstvom svojega šefa skavta.

Že pred začetkom slovesnosti je vzbudilo pozornost slovenskih ljudi na pristavi bobnanje, ki ga je bilo čuti z ulice Monte in odločna skavtska povelja. Prireditelji so odprli vrata na pristavo in nanjo je prikorakala močna četa argentinskih skavtov z zastavo in skupino bobnarjev. Bili so to skavti iz župnije sv. Jurija v Vzhodnem Quilmesu, ki jo od ustanovitve poštrevnostjo vodi slovenski župnik g. Marko Mavrič. V njej je moral začeti z vsem, najprej z ureditvijo svetlišča, da je v njem lahko bral sv. mašo, za tem z zbiranjem ljudi, ki so začeli prihajati v božjo hišo, iskanjem ministrantov. Večletno neumorno delo danes že kaže bogate sadove. Pod vod-

stvom župnika Mavriča delujejo v njegovi argentinski fari že številne farne organizacije, mladina se pa med drugim zbira v skavtski organizaciji, ki jo prav tako kot vse ostalo delo v fari vodi g. župnik Mavrič. In te svoje skavte Argentinec, mladino, ki jo je rešil pogubnih vplivov ulice in jo vključil v organizirano društveno mladinsko življenje, je pripeljal g. župnik Mavrič na slovesnost slovenskih skavtov. To so bili njihovega obiska veseli in so svojim dragim gostom ves dan izkazovali vso pozornost, da so v polni meri občutili bratsko povezanost slovenskih in argentinskih skavtov.

Prireditve se je začela s sv. mašo, ki jo je imel g. direktor slov. dušnih pastirjev g. Anton Orehar na oltarju, ki je bil postavljen na pristavskem odru, pred katerim sta vihrali argentinska in slovenska zastava. Slovenski skavti in skavtinje ter njihovi argentinski gostje so bili razvrščeni v strunne vrste z zastavami. Po evan geliju je imel g. direktor Orehar govor o nalogah slovenskih izseljencev v organizirani slovenski skupnosti. Na vse udeležence je napravilo najlepši vtis dejstvo, da so k sv. obhajilu pristopili skoro vsi slovenski skavti in skavtinje, s čemer so pač potrdili, da se zavedajo pomembnosti dneva in dogodka.

Po sv. opravi lu je bila blagoslovitev prelepega društvenega prapora, ki ni

samo v ponos skavtski organizaciji, ampak bo delal čast vseh slovenski skupnosti, kjer se bo pojavil s slovenskimi narodnimi barvami. Blagoslovitev je izvršil g. direktor Anton Orehar, botra sta pa bila g. Jože Leskovar, lastnik velikega elektrotehničnega podjetja v Bs. Airesu, dobitnik slovenskih skavtov in mecen slovenskih kulturnih ustanov, ter ga. Polonca Makek.

Po opravljenem blagoslovitvenem obredu je dvignil prapor boter g. Jože Leskovar ter ga izročil šefu slovenskih skavtov g. Marijanu Trtniku z naslednjimi pomembnimi besedami in naročilom:

Izročam Vam narodno svetinjo. Naj Vam bo luč in kažipot v življenju skavtske organizacije. Stojte krepko na braniku slovenske narodne kulture in ščitite svetinjo, če treba tudi za ceno življenja.

Predsednik Slovenske skavtske zveze g. Marijan Trtnik je prevzel skavtsko zastavo z naslednjo zaobljubo:

Zavedajoč se važnosti prevzema in čuvanja narodne svetinje, obljubljam, da bom storil vse, da bo ostala neomadeževana in neokrnjena in da jo bomo tako predali naslednikom. Tako mi Bog pomagaj!

Slovenski šef-skavt je prapor zatem izročil zastavonoši g. Marijanu Eckerju z naslednjim opozorilom:

Predajem Ti slovensko narodno

svetinjo. Zanašam se na Tvojo skavtsko čast, da jo boš čval in ohranjal neokrnjeno in neomadeževano ter tako predal naslednikom.

Zastavonoša jo je sprejel z zaobljubo:

Obljubljam pri svoji skavtski časti, da bom čval in ohranjal to narodno svetinjo neokrnjeno in neomadeževano in jo tako predal naslednikom. Tako mi Bog pomagaj!

Sledilo je zabijanje spominskih žebeljev v drog zastave. Kupili so jih: botra ga. Polonca Makek, boter g. Jože Leskovar, šef slov. skavtov g. Marijan Trtnik in gg. Andrej Makek, Miloš Stare, Alfonz Pipan, Franc Osterc, Vladimir Makaj Trtnik, Vod Orel ter Zedinjena Slovenija, Slovenski dom v San Martinu, Slovenski dom v Carapachayu, Slomškovo dom v Ramos Mejiji, Društvo Slovenska vas v Lanusu, Slovenska misijonska zveza in naslednje družine: Smeruš, Novak, Marinček, Bodner, Oblak, Potočnik, Vorišč, Pristovnik, Ecker, Zihler in Znidar.

Po opravljeni blagoslovitvi skavtske zastave in zaobljubah, ki sta jih podala šef slovenskih skavtov ter zastavonoša je stopil na oder slavnostni govornik g. Miloš Stare.

V misleno bogatem govoru je poudarjal pomembnost dogodka tega dne: proslave slovenskega narodnega praznika in blagoslovitve pra-

Novice iz Slovenije

V cerkniški občini doberšen del občine pokriva gozdovi, ki so še vedno v zasebni lasti. Komunističnim oblastnikom to seveda ni šlo v račun, ter so sedaj pod pretvezo, da se zasebni lastniki premalo brigajo za razvoj gozdov, sklenili, da bo v bodoče upravljalo in podružabljalo zasebne gozdove v cerkniški občini Gozdno gospodarstvo v Postojni.

Na povabilo Zveze književnikov Jugoslavije je obiskal Jugoslavijo italijanski pesnik Salvatore Quasimodo, Nobelov nagradjenec. Bil je tudi na obisku v Ljubljani, kjer je med drugim izjavil, da prave umetnine sploh ni mogoče prevesti v druge jezike.

V Ljubljani je v oktobru razstavljal G. A. Kos. Za razstavo je pripravil 11 olj, sama tihotajta.

Umrli so. V Ljubljani: Franc Čepelnik, žel. strojevodja v p., Cilka Virjent, upok., Ema Noll, prof. glasbe v p., Rajko Babič, član upravnega odbora

SLOVENCI V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Božični in novoletni prazniki
Slovencev v Argentini so tudi letos potekali v duhu slovenskih izročil. Pred božičnimi prazniki so imeli žene močje v Buenos Airesu duhovne vaje. Na obhaj je bila udeležba lepa. Na sveti večer so se slovenski rojaki v velikem številu udeležili polnočnice. V Slovenski hiši v Buenos Airesu jo je imel g. direktor Anton Orehar, med njo so pa peli Galusovi pevci.

Ob nastopu novega leta 1964 so pa bile po slovenskih domovih in na Slovenski pristavi na področju Vel. Buenos Airesa na silvestrovo dobro obiskane družabne prireditve.

Skupni izlet slov. šolskih otrok

Osnovnošolska slovenska mladina, ki obiskuje slov. šolske tečaje na področju Vel. Bs. Airesa je imela v soboto dne 21. decembra 1963 skupni izlet v zavod frančiškani v Hurlinghamu. Za mlade iz-

Počitnice v Cordobi

Bi jih rad preživel v miru gorá, v suhem zraku, ob domači, zdravi in zadostni hrani, ob vodi za kopanje, v slovenski družbi in veseli pesmi?

Vse to ti nudi Slovenski dom v Cordobskih gorah, ki je ob vnožju 2000 metrov visokih gorá, 7 minut od Doma teče potok s čisto vodo in več naravnimi kopališči ter možnostjo sončenja in plavanja brez nevarnosti, da kdo čitnice gospa Martinčič.

Po dvanajstem januarju je še prostora; če želiš priti, sporoči takoj na naslov: Dr. Hanželič, San Esteban, Sierras de Cordoba, ter počakaj na odgovor.

Nadrobna pojasnila daje Dušnopastirska pisarna na Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Gospodarske zbornice SRS, Jože Petkovšek, ravnatelj vaješniške šole za elektrogosposodarstvo v p., Helena Logar, Nikolaj Zaman, kovinobrusač, Antonija Jevnikar roj. Bregar, Josipina Jenko roj. Engelsberger, Anton Perne, tapetnik, Franc Voljč, upok., Franc Šarabon, Franc Drobnič, kapetan I. razreda, Janez Pavlovčič, žel. upok. in Dragica Jager, dijakinja v Celju, Hortenzija Droč, učit. v p. v Kolombanu, Lojzka Buček roj. Celar v Tupalich, Marija šega na Golniku, Alojz Trampuž, čevljarški mojster v p. v Litiji, Anton Arzenšek, upok. v Celju, Janez Jaklič, mizarški mojster v p. v Dvoru, Rajko Košir v Vnanjih gorah, Stane Lešnik, knjigovodja gostinskega podjetja v Velenju, Albina Rihteršič, poštna uradnica v p. v Celju, Alojz Barut, sofer v Izoli, Marija Očepek v Komendi, Ferdinand Vrančič, strojevodja papirnice v Vevčah, dr. Stanko Sajovic, tajnik Vrhovnega sodišča SRS v p. v Kranju,

letnike je imel v zavodski kapeli sv. ma. Kardinal Stepinac, ki ga vodijo hrvatski š. g. dr. Starc z božičnim nagovorom. Nato so otroci pod vodstvom svojih učiteljev prebili dan v prosti naravi v igrah in petju.

Počitniška kolonija slov. otrok

46 slovenskih otrok, ki obiskujejo slov. šolske tečaje na področju Vel. Bs. Airesa, je pod vodstvom treh učiteljev odšlo na 14-dnevno letovanje v počitniško kolonijo g. dr. Hanželiča v cordobske planine.

Izlet Družabne pravde

na otok Hiawatha v Tigrar je v nedeljo 29. decembra privabil okoli 180 izletnikov. V dveh motorkah so se izletniki pripeljali na otok, kjer je ob 11 na prostem daroval sv. mašo novomašnik g. Primož Langus. Nato so se izletniki razpršili na vse strani, da se navžijejo zelenja in sonca in seveda tudi vode. Pirčeva družina je imela mnogo dela, da je nasitila lačne in napojila žejne. Ob 19 zvečer so se izletniki vrnili domov, zadovoljni z izletom in z željo, da bi Družabna pravda čim prej pripravila še enega.

Letni izlet SFZ in SDO

Že v navado je prišlo, da naši mladinski organizaciji Slovenska fantovska zveza in Slovenska dekliska organizacija ob koncu leta priredijo izlet. Izlet bi moral biti že v novembru, a zaradi dežja je bil prestavljen na nedeljo, 22. decembra.

Kraj izleta je bil „Parque Perreyra“. Izletniki — nad 150 po številu iz Capitala, Carapachaya, Lanusa, Morona, Ramos Mejje, San Justa in iz San Martina — so se zbrali najprej k skupni sv. maši v Slovenski kapeli. Sv. mašo je daroval g. novomašnik Lovro Tomažin, ki je bil pred vstopom v bogoslovje eno leto predsednik SFZ. Med sv. mašo je imel tudi govor, v katerem je mladini predložil lepoto in vzvišenost ciljev naravnih odpeljali v prosto naravo. Na pe-

niki odpeljali v prosto naravo. Na pe-

atih avtomobilih je odmevala slovenska pesem. Ta se je razlegala tudi ves čas v prosti naravi ob številnih igrah.

Ob 6 popoldne pa so avtomobili zopet zatrobili. S pesmijo in dobro voljo so se naši fantje in dekleta vrnili na svoje domove.

Osebnosti

Poroka: V soboto, 28. decembra, sta se poročila v župni cerkvi v San Justu g. Alojzij Mehle in gđ. Marija Tomažin. Novorojenca je poročil nevestin brat g. Lovro, letošnji novomašnik. Za priči sta bila: nevestin brat Mihael in ga. Anica Lenarčič. Med poročnimi obredi in poročno sv. mašo sta pela dekljski zborček pod vodstvom gđ. učiteljice Angele Klanšek in otroški zbor iz San Justa. Igral je g. Rudi Bras. Novorojenčema želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

† Franciška Pernišek. V Ljubljani je v ponedeljek 16. decembra 1963 umrla gospa Franciška Pernišek. Že med prvo svetovno vojno 1. 1915 je odvedela in ostala sama s tremi otroci. Bila je dobra, nadvse pridna in verna krščanska mati. Po drugi svetovni vojni, maja 1945, so ji komunisti ubili sina Jožeta, njo pa zaprli. Ko je prišla iz ječe, je dobila stanovanje popolnoma izpropano. Bolehala je dalje časa na težki srčni bolezni, nazadnje pa je podlegla pljučnici. Umrla je pri svoji hčerki Minki. V Argentini žaluje za njo sin France Pernišek, kateremu ob bridki izgubi ljubljene matere izrekamo globoko sožalje.

SLOVENSKA VAS

Ladislav Lenček CM — srebrnomašnik

Dne 17. decembra je popolnoma na tihem daroval svojo srebrno mašo g. Ladislav Lenček CM. Požrtvovalni javni delavec ni želel ob tej priliki nikakih zunanjih svečanosti. Tado kljub temu se je po vasi zvedelo za jubilej priljubljenega duhovnika in se je napravilo, kar se je v kratkem času pač moglo, da dogodek ne bi šel neopaženo mimo.

Domači pevski zbor pod vodstvom Viktorja Burje je pravtako na tihoma naštudiral dve pesmi v pozdrav jubilarantu. V nedeljo 22. decembra pri glavni sveti maši, katero skoraj redno daruje gozdni jubilarant, je tako pevski zbor v njegovo skromno počastitev zapel pri darovanju Vodopivčev: Srebrnomašniku v pozdrav, po obhajilu pa tradicionalno Riharjevo: Srebrnomašnik bod' pozdravljen. Vasčani pa so v tihi molitvah ponavljali zadnjo kitico pesmi: „Bog, ki dobro z dobrim vrača, naj ti trud za nas poplača, naj ti da svoj blagoslov!“

Lepi jubilej moža, ki bi bil gotovo zaslužil vse lepšo proslavo, je tako po njegovi lastni, redovni volji minul skoraj v tihoti, toda v toliko večji prisrčnosti. Pevci pa so po minuli maši rekli: „Vse pa le ni bilo po njegovem!“ in — prav so imeli!

SAN MARTIN

Šolska zastava. Slovenski šolski tečaj škofa dr. Gregorija Rožmana v San Martinu je dobil svojo šolsko zastavo, ki je bila blagoslovljena na zaključni prireditvi šolskega tečaja. Blagoslovil jo je sanmartinski slovenski dušni pastir župnik Gregor Mali in je imel ob tej priliki lep govor o pomenu

GORIŠKA IN PRIMORSKA

Mednarodno pevsko tekmovanje v Gorici

Pevsko mednarodno tekmovanje je v okviru tradicionalnega goriškega semnja priredil goriški pevski zbor „C. A. Seghizzi“ v začetku decembra 1963. Na tekmovanju je nastopilo 21 pevskih zborov; 13 mešanih in 8 moških iz treh držav. Iz Slovenije so prišli 4 zbori, iz Avstrije pa 1. Slovenskih zborov pa je bilo 8; 4 iz Slovenije in po dva iz Goriške in Tržaškega. Za mešane zore je bila obvezna pesem „Adoramus te Christe“ p. Mariana Miollija, za moški zbor pa „Cantate Domino“ Lea Hesslerja. Žirijo so sestavljali glasbeniki iz Gorice, Trsta, Vidma, Ljubljane in Beljaka.

Pri mešanih zborih je prvo oceno dobil ljubljanski akademski pevski zbor „Tone Tomšič“, tretje mesto je zasedel zbor „J. Gallus“ iz Trsta, osmo zbor „Hrast“ iz Doberdoba, deveto pa zbor „Lojze Bratuž“ iz Gorice. Pri moških zborih je odnesel prvo mesto italijanski zbor „A. Illersberg“ iz Trsta, tretje mesto je žirija prisodila zboru „Lipa“ iz Ajdovščine, peto zboru „Prosek-Kontovel“, šesto „Svobodi“ iz Kopra, sedmo pa zboru „Simon Gregorčič“ iz Kobariida.

Tekmovanje je bilo v veliki dvorani telovadnega društva, kjer je bil postavljen prostoren oder. Tudi akustika je bila zelo dobra; nastopajoči zbori so pokazali visoko umetniško raven in so izvajali zelo zahtevne pesmi. Tudi pevovodje so bili odlični; h kroniki pa omenimo, da je doberdobski zbor vodila edina ženska med pevovodji gđ. Adela Perlečičeva.

slovenske zastave in o zvestobi idealom, ki jih predstavlja zastava. Tej prisrčni slavnosti sta botrovala gospa Malči Hartman in g. Jože Skale. Botra je darovala zastavo, boter pa drog; oba pa sta se tudi z lepim darilom spomnila šolskega sklada.

V sanmartinski stolpici je pri božični polnočni maši, ki jo je daroval sanmartinski škof, pel latinsko mašo moški del Slov. pevskega zbora v San Martinu, ki je dodal tudi nekaj slovenskih božičnih pesmi.

Skupno sv. obhajilo za sanmartinske prvoobhajance in ostalo šolsko mladino bo v nedeljo 5. januarja pri sv. maši ob 9.30. Nato bo za prvoobhajance sôkupni zajtrk v Slovenskem domu v San Martinu.

SAN MIGUEL

Zaključna šolska prireditve

V soboto, 14. decembra je bila v San Miguelu zaključna prireditve slov. šolske mladine.

Najprej je bila v tamošnji kapeli sv. maša, med katero so starši in njihovi otroci pristopili k sv. obhajilu. Po sv. maši pa so se zbrali pri Kogovskih,

Novo mednarodno priznanje znanstveniku dr. Žajdeli

V Svob. Sloveniji smo že poročali o uspehih in ugledu, ki ga uživa v mednarodnem znanstvenem svetu v Parizu živeči rakolog dr. Franc Žajdel. Sedaj je dobil mednarodno priznanje za svoje znanstveno raziskavanje. Društvo znanstvenih časnika v Parizu mu je nedavno podelilo nagrado odkritja (Prix de la découverte). Za to nagrado se je potegovalo 60 znanstvenikov. Odlikovanja sta dobila samo dva. Dr. Franc Žajdel ga je prejel za svoj predlog, kako je treba raziskovati celice, ki jih je že napadel rak.

Nagrado bi bil moral dr. Žajdel po-

Komemoracija za msgr. Matija Škerbeca

Na področju Vel. Buenos Airesa živeči Notranjci so priredili v nedeljo dne 28. decembra proti večeru spominsko proslavo za nedavno v Clevelandu umrlega msgr. Matija Škerbeca. Komemoracija je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu.

Pred sv. mašo, ki je bila napovedana za pol sedmo uro, je najprej spregovoril spominske besede o pokojnem monsignorju Škerbecu direktor g. Anton Orehar. V svojem govoru je poudarjal, da je pokojnik svoje velike sposobnosti razvijal na političnem, gospodarskem, socialnem in kulturnem področju, toda v prvi vrsti je le vedno bil duhovnik.

Sv. mašo za pokojnega msgr. Škerbeca je imel njegov sorodnik g. Jože Škerbec, župnik iz mesta Lomas de Zamora. Med sv. opravilom je pel kvartet Finkovih latinske pesmi. Za harmonijem ga je spremljal prof. Alojzij Geržinič.

Po sv. opravilu je bila v dvorani Slovenske hiše komemorativna prireditev. Pripravil in vodil jo je drugi monsignorjev sorodnik g. Jože Škerbec iz Villa Giambruno. Z izbranimi besedami je po-

Vsak teden ena

ZADNJI NALIV SVETLOBE...

France Balantič

Prerokbe že zore v dopolnjevanje...

O kje si, ki na čelo dlan polagaš, posnemaš z ustnic vse metulje sle in njihov rožnati upor premagaš?

Moj pograd naj po tebi zadiši...

kjer imajo otroci že vrsto let svojo šolo.

Spored zaključne slavnosti je bil prav pester. Bile so recitacije in deklaracije; bilo je petje; bila sta dva prizora in sicer: „Metka in voda“ in „Učiteljice so reve“. Ta zadnji prizor je napisal g. Mirko Kunčič, naš znani mladinski pisatelj.

Po lepem nastopu, ki ga je z vso iznajdljivostjo pripravila gđ. Markeževa, je spregovoril g. nadzornik Aleksander Majhen. Njegove besede, čestitke k uspehu, in zahvala g. katehetu Antonu Smolču ter gđ. učiteljici Miji Markeževi, so bile od vseh udeležencev prav toplo sprejete. Za konec pa je gđ. učiteljica razdelila spričevala.

deliti sam francoski prosvetni minister, pa je bil zaradi bolezni zadržan in ga je na slavnosti zastopal njegov pomočnik. O tem najnovejšem priznanju slovenskega znanstvenika dr. Žajdeli v Parizu so poročale vse evropske radijske ter televizijske postaje. Podelitev omenjene nagrade za odkritje prinaša g. dr. Žajdeli zagotovilo, da bo dobil kredite za aparat, ki ga potrebuje, da bo svoj predlog lahko konkretno izpeljal.

G. dr. Žajdeli k novemu priznanju čestitamo in mu želimo še mnogo uspehov v njegovem znanstvenem delu.

zdravil vse Ložane in ostale rojake, ki so se odzvali vabilu ter prišli na spominsko prireditev, nato je pa napovedal njen spored.

V počastitev spomina neutrudnega slovenskega javnega delavca je Mojca Škerbčeva občuteno podala Balantičevu pesnitve, Franci Vitrih pa Presernov Memento mori. Sekstet slovenskih šolskih otrok iz slov. šolskega tečaja v Berazateguiju je nad vse lepo in z nežnim občutjem otroških duš zapel po vodstvom požrtvovalnega pevovodje Jožeta Omahne pesmi Gozdič je že zelen in Vetrč. Mlade pevce so navzoči nagradili z živahnim odobravanjem, ki je razodevalo njihovo željo, da bi jih radi še slišali. Ravnatelj Srečko Bara, ga pokojnikov prijatelj in ožji rojak iz Starega trga, je zatem v daljših izjavah orisal lik, življenje ter delo pokojnega msgr. Matije Škerbeca.

Spominsko prireditev je zaključil kvartet Finkovih z nesmrtno Gallusovo skladbo „Glejte, kako umira pravični“ ter z njo potrdil sloves, ki ga uživa s svojimi koncertnimi nastopi med slovensko skupnostjo v Buenos Airesu.

SLOVENCI PO SVETU

FRANCIJA

Novo delo slov. umetnice Savinškove

Slovenska slikarica ga. Marjanca Savinšek je napravila v Parizu novo umetniško delo: sliko vojvodskega prestola na Gosposvetem polju. Umetnica je sliko podarila za prostore Slovenske pisarne v Parizu, za kar so ji vsi v Parizu živeči demokrati Slovenci iskreno hvaležni.

AVSTRALIJA

V Sydneyu je dne 26. novembra 1963 umrl po enoletni hudi bolezni za rakom p. Rudolf Pivko OFM. Pok. p. Pivko je bil pred leti vnet dušni pastir med slovenskimi naseljenci v Avstraliji, pozneje je zapustil frančiškanski red, toda nazadnje se je znova spraval z Bogom in vdan v božjo voljo tudi izdihnil svojo dušo.

Sv. mašo zadušnico za rajnega je opravil p. Odilo v cerkvi Fatimske gospe v predmestju Caringbah v četrtek 28. novembra, nakar je bil pogreb na frančiškanskem pokopališču Wawerley.

P. Odilo Hanjšek, ki je doslej deloval v Sydneyu, odkoder je hodil obiskovat slovenska naselja v njegovi bližnji in dalnji okolici, je od konca novembra dalje v pomoč p. Baziliju v Melbourneu, kjer je med drugim prevzel tudi vodstvo tamošnjega pevskega zbora. Njegovo sedanjo naselje: Baraga House, 19 A'Beckett Str. KEW, Vic. Njegovo dosedanje mesto v Sydneyu je pa prevzel p. Valerijan Jenko.

Poročili so se: V Melbourneu: Alojz Tomšič in Štefanija Premrl; Mirko Cuderman in Ana Marija Molan; Frank

Novak in Zdenka Klepec; v Geelongu Venceslav Seljak in Marija Kovačič ter Ladislav Seljak in Veronika Čeh, in v Yarravillu Viktor Ferfolja in Angela Campelj.

Smrtna primera. V mestu Cardiff je umrla na posledicah operacije Ana Štefe Dekleva. Rajna je bila doma iz Predoselj pri Kranju. V Avstraliji je žive-la 12 let. V mestu Cringilla, NSW, je pa umrla 27. novembra 1963 Ivana Griželj iz Malih Loč pri Hrušici. V Avstralijo je prišla z možem Alojzijem, hčerko Slavo in tremi sinovi leta 1958. Pogreb je bil 29. novembra na pokopališču v Wollongongu.

PO ŠPORTNEM SVETU

V Ljubljani je bilo 10. novembra končano XIV mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu. Nastopilo je 130 tekmovalcev iz 14 evropskih držav, ki predstavljajo vso sedanjo evropsko kvaliteto v tem športu. Ta prireditev je bila po mnenju evropskih strokovnjakov pravo evropsko prvenstvo v malem. Za organizatorje tega prvenstva pa je turnir bil prva preizkušnja organizacijskih sposobnosti za svetovno prvenstvo, ki bo čez leto in pol prav tako v Ljubljani.

Ena glavnih ugotovitev tega tekmovanja je bila, da se vedno bolj uveljavljajo mladi mojstri, po drugi strani pa da so nekateri starejši, med njimi gotovo Madžar Bereczik, že prešli čez vrh. Pri moškem ekipnem tekmovanju je zmagala švedska pred Jugoslavijo s 3:1, pri damskem pa Romunija pred Anglijo, Jugoslovanke so prišle v polfinale, kjer so izgubile z Zap. Nemčijo s 3:1. (Nadaljevanje na 4. strani)

pora Slovenske skavtske zveze v slovenskih narodnih barvah v izseljenstvu. Slovenske skavte je pozival naj vedno delajo in ravnajo tako, da bo vse njihovo dejanje v skladu z zaobljubo, ki so jo dali ob blagoslovitvi narodne zastave; da jo bodo čuvali in ohranjali neomadeževano in jo tako predajali bodočim rodovom. Narod v domovini je še vedno pod komunističnim nasiljem. Trpi. Ne more imeti takih prireditev, kot je ta na pristavi, toda veruje v svoje resnično osvobodjenje. Zato ponavlja poziv skavtski mladini, naj bo njeno delo in zadržanje vedno v skladu s slovenskimi narodnimi in verskimi tradicijami, da bo tisti veliki trenutek, ko bo narod nastopil svojo pot proti resnični svobodi, na skavtski pozdrav iz domovine: Bodi pripravljen lahko dobil odgovor: Vedno pripravljen!

Po govoru g. Miloša Stareta so se skavti uvrstili v strumen sprevod, s svojjo društveno zastavo, za katero sta stopala botra in boter, in odkorakali proti dvorani slovenskega šolskega tečaja dr. Franceta Prešerna, kjer je bila odprta skavtska razstava. V tem prostoru so blagoslovljeno zastavo postavili na častno mesto. Gostje so z zanimanjem ogledovali razstavljene predmete, šolske zvezke, slike in prizore iz skavtskega življenja. Razstava je bila skrbno urejena in pripravljena ter je nudila lepo sliko bogatega življenja in udejstvovanja članov skavtskih društev v Argentini.

S tem je bila dopoldanska prireditev zaključena.

Po skupnem kosilu je sledil popoldanski del prireditve. Na sporedu je bila najprej blagoslovitev skavtskih šotorov, kar je izvršil g. direktor Orehar, nato so pa bile na mladinskem delu pristave zanimive točke, ki so jih izvajali slovenski in argentinski skavti. Ti nastopi so trajali skoro do večernih ur, ko so se argentinski skavti poslovili od slovenskih skavtov. Slovo je bilo na mladinskem delu pristave. Slovenski in argentinski skavti so se postavili v vrste. Argentinski skavti so najprej izkazali čast narodni zastavi slovenskih skavtov, ti pa nato argentinski narodni zastavi, prapravo argentinskih skavtov iz Mavricejeve župnije v Vzhodnem Quilmesu. Nato so slovenski skavti z zastavo na čelu odkorakali proti vходу na pristavo, se postavili v dve vrsti in z zastavo ter skavtskih pozdravom izkazali čast odhajajočim argentinskim skavtom.

Tako je bil zaključen spored skavtske slovesnosti v zvezi s proslavo slovenskega narodnega praznika in blagoslovitvijo prapora slovenskih skavtov v Argentini. Slovenski rojaki so pa ostali še naprej na pristavi na družabni prireditvi. V večernih urah so se zadovoljni razšli z občutjem, da so v družbi skavtov preživeli res lep dan.

Zbornik Svobodne Slovenije za 1964 samo \$ 570,—!

PO ŠPORTNEM SVETU

(Nadaljevanje s 3. strani)

Pri posameznikih je sigurno osvojil prvo mesto jugoslovanski prvak Vojislav Marković, ki je v finalu premagal Schoellerja (Z. Nemčija) s 3:1 (23:21, 21:12, 22:24, 21:14), v polfinalu pa Korpo (J.) s 3:2 (16:21, 22:20, 21:18, 19:21, 21:16). V moških dvojicah sta Korpa in Vecko ponovno potrdila sloves in osvojila prvo mesto z zmago v finalu s 3:0 (21:16, 24:22, 21:16) nad češko dvojico Miko-Stanek. Damsko prvenstvo je osvojila Angležinja Shannon, ki je premagala Rudnovo (SZ) s 3:2 (21:23, 21:18, 21:15, 13:21, 21:17). Prvo mesto sta osvojili Angležinji Rowe in Shannon v ženskih dvojicah z zmago nad Rumunkama Alexandru in Constantinescu s 3:2 (17:21, 21:18, 19:21, 21:11, 21:17). V mešanih parih sta oba rumunska para prišla v finale; prvo mesto pa je osvojil par Alexandru-Negulescu nad Constantinescu-Ciurgiuca (3:1).

Slovenski tekmovalci Tome, Teran, Kern in Vecko so prišli do osmine finala pri posameznikih. Tome je le tesno izgubil s Schoellerjem 2:3, ko je vodil 1:0 in 2:1.

Eden najboljših kolesarjev-sprinterjev večkratni prvak Arle van Vliet, je bil kot častni gost šestdnevne dirke v Dortmundu določen, da odda startni strel. Pred to odgovorno nalogo so ga natančno poučili o ravnanju s pištolo. Spomnili so se namreč na leto 1928, ko je bila taka naloga poverjena v Koelnu filmski igralci Kaethe van Nacy, ki je bila pri tem tako nespretna, da si je odstrelila kazalec.

OBVESTILA

Božični sestanek fantovskega odseka in dekliškega krožka v Moronu bo v soboto, 4. januarja ob 19 na Pristavi. Sestanek naraščajnic SDO iz moronskega odseka bo v torek, 7. januarja ob 16 na Pristavi.

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

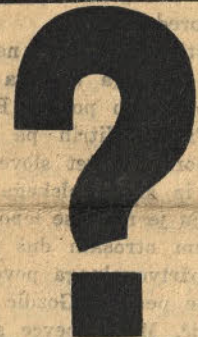
Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2

Cangallo 1642

T. E. 35-8827

Buenos Aires

Poravnati članske obveznosti pri društvu „Zedinjena Slovenija“

ADVOKAT

DR. JOŽE LOZAR

Tucumán 1438

T. E. 46-5458 in 40-5353

planta baja ofic. 2

Vozno podjetje LA ITALO ARGENTINA

POGREBI

PRESELTITVE

PREVOZI

AVTOMOBILI ZA POROKE

REŠILNI AVTOMOBILI

PROSTORI ZA MRTVAŠKE ODRE

Solidna postrežba za vsak proračun

Odperto noč in dan

José M. Arriola 2155

RAMOS MEJIA

T. E.

LOMAS DEL MIRADOR

Društvo slovenskih protikomunističnih borcev

sklicuje vse svoje člane na

IZREDNI TABOR

ki se bo vršil na Slov. Pristavi v Moronu na dan 5. januarja 1964 ob 9. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. — Vestnik
2. — Zveza
3. — Slučajnosti.

Radi točnih pojasnil in tozadevnih sklepov o stvareh, ki so nas vseh — udeležba za vse člane strogo obvezna.

Pred taborom sv. maša, s katero se bomo slov. borci poklonili spomenu mons. Matije Škrbca — velikega Slovenca in neustrašenega borca za naše svetle ideale: BOG — NAROD — DOMOVINA! Odbor

VELIKA OBLETNICA SLOVENSKEGA KRSCANSTVA

PROSLAVA 1100-LETNICE SV. BRATOV CIRILA IN METODA NA PRAZNIK SVETIH TREH KRALJEV, 6. JANUARJA 1964
DON BOSCO — RAMOS MEJIA

Dopoldne:

Ob 11: Slovesno ustoličenje relikvij svetih bratov, ki jih slovenskemu oltarju Marije Pomagaj za to priliko pošilja Sv. stolica iz Rima.

Ponovitev nove maše č. g. Toneta Ranta ob asistenci letošnjih slovenskih novomašnikov.

Priložnostni govor č. g. direktorja Antona Oreharja.

Poljub sv. relikvij.

Ofer za zlati relikvijar, v katerem se bodo hranile svete koščice slovanskih apostolov...

Popoldne:

Od 12 dalje: Družabna prireditve v Ateneo Don Bosco, Humboldt in Bolivar (4. kvadre od cerkve). Preskrbljeno bo za pijačo, jedila in za zabavo.

Ob 5: Zrebanje dobitkov velike dobrotelne loterije.

Ob 7: Polurna slaynostna akademija na prostem v čast sv. bratov, kjer bodo — ob izbrani besedi pojasnjene izredno lepe skiptične slike o velikih delih naših apostolov sv. Cirila in Metoda.

Pozno v noč: Kermesse z mnogimi dobitki.

Ob vходу v Ateneo boste obdarovani z lepo izdelanim slovenskim bandercem, ki naj ves čas prireditve krasi vaše prsi.

Slovenke in Slovenci! Združimo se pod geslom: „Kakor so se pred 1100 leti Slovani zbirali okrog svetih bratov, tako se na praznik sv. Treh kraljev slovenski narod zbira okrog svojih novomašnikov in duhovnikov!“

„Hotel Lago“ VILLA RUMIPAL

(Calamuchito)

Lastnik:

Ljubomir in Daria Vučković
Lepa lega, 100 m od jezera,
evropska kuhinja, sobe s kopalnico,
velik park.
Informacije:
Av. de Mayo 616, T. E. 30-3966

Letovanje v Bariločah

po najnižji ceni! S hrano ali brez hrane — po dogovoru. Domača postrežba in vsa oskrba

Priporoča se

PEPCA BAVDAŽ

Calle 9 de julio (ob Plan. stanu)

Poštni naslov: Casilla Correo 249

San Carlos de Bariloche

Río Negro

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 770.902

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1964: za Argentino \$ 800,—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Po dolgi in hudi bolezni je dne 16. decembra 1963 v 74. letu starosti mirno v Bogu zaspala moja ljuba mama, stara mama in babica, gospa

Franciška Pernišek

Pokopali so jo v sredo 18. decembra 1963 na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani.

Vsem prijateljem in znancem priporočam ljubo, rajno mamo v spomin in molitev.

sin

Francé Pernišek z družino

Buenos Aires, dne 2. januarja 1964.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrtem srcem naznanjamo, da nas je po kratki bolezni zapustil naš ljubi oče

Andrej Marušič

Dragi pokojnik je bil rojen 4. aprila 1882 na Lokvici pri Opatjem selu na Krašu. V Argentino je prišel leta 1928 in skoro vsa leta preživel v provinci Mendoza.

Umri je 19. novembra 1963 pri č. gg. lazaristih v Lanusu, kjer se je brala zanj sv. maša, predno smo ga odpeljali v San Martin.

Posebna zahvala č. g. monsignorju Janezu Hladniku in č. g. Petku, ki sta prihitela in opravila pogrebne molitve ter se z ganljivimi besedami poslovila pri odprtem grobu od našega dragega rajnika.

Srčna hvala vsem, ki so ga prišli kropiti, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Naj počiva v miru in naj mu bo lahka argentinska zemlja.

Zalujoci:

sinovi: Jožef, Avguštin in Alojz; hčere: Marija, Roza Bernarda; zetje, snaha, vnuki in vnukinje.

San Martin, novembra 1963.

Marijan Marolt

Andrej iz Konjic

Po nekaj dnevih je prišel v večjem spremstvu spet tisti Juarez, ki ga je Andrej še iz Chapultepeca poznal. Vprašal je cesarja še enkrat, če se odpove prestolu, a Maksimilijan je to ponosno odklonil.

„V tem slučaju se bo nad vami izvršila smrtna obsodba, ki jo je izreklo revolucionarno sodišče“ je Juarez končal in šel.

Cesar je nekoliko debelo pogledal, nato pa rekel komorniku:

„Saj sem hotel temu narodu samo dobro in sem mu delil milosti.“

Tudi Andrej ni videl v divjakovem nastopu prave resnosti in ni stvar vzel zares. A še isti dan je prišel v sobo duhovnik, očitno meksikanski domačin, ki pa je govoril tudi francosko. Andrej je razumel njegovo govorjenje. Rekel je duhovniku, da so ga poslali Juarezovi ljudje, da podeli cesarju zadnjo versko tolažbo. Ne verjame, da bi bila smrtna obsodba dokončna. A sprava z Bogom nikoli ne škoduje. Nalog ima cesarju nuditi vse, kar je v njegovi moči. Po cesarjevem nalogu je odšel Andrej v svojo sobo, da se je Maksimilijan lahko spovedal.

Cesar je potem povabil prijaznega duhovnika še k svoji mizi in Andrej je obema stregel. Ob odhodu je spovednik vpričo Andreja izjavil, da Bog ve, kako dober katoličan je cesar, ki je z najboljšo voljo vladal meksikanskemu ljudstvu in ga bo zato tudi rešil smrti na tem svetu. Andreju se je sicer pri-

blisnilo vsaj za hip, da duhovnik ni povsem prepričan, a ko je popoldne spet prišel, je še rekel, da je tukaj običajno, da obsodijo marsikoga na smrt, potem pa obsojencu na morišču razglasijo oprostitev. Vse to je strašilo, da ne bi obsojenec drugič spet hotel delati proti volji sodnikov.

Cesar in Andrej sta bila zdaj o resničnosti duhovnikove tolažbe prepričana. Drugo jutro, še v temi, se je pa zglasila večja straža in pozvala cesarja, naj gre z njo. Tudi že budnega Andreja su povabili s seboj. Ker zlasti ni bilo duhovnika, da bi nudil pred smrtjo obsojencu križ v poljub, sta oba odhajala s trdnim upanjem, da se bo vse dobro izteklo. Postavili so cesarja pred zid in njemu nasproti se je vstopilo več vojakov z naperjenimi puškami. Cesar je vojakom pred seboj razdelil cekine in vzkliknil v prosep in slavo Meksike. Še preden je bilo obema, cesarju in komorniku, usojeno, da se zadnjič pogledata, pač v vselem pričakovanju rešitve, je dal nekdo povelje, vojski so ustrelili in cesar Maksimilijan Habsburški se je mrtev zgrudil na tla.

Zgrudil se je tudi Andrej, ki je stal nekoliko ob strani, padel je v nezavest in ko se je iz nje prebudil, je ležal na svoji postelji.

4

Poleg njega je stal oborožen meksikanec, ki ga je prijazno pozdravil. Vprašal ga je, če je že od mrtvih vstal in dejal, da se ni treba ničesar bati.

Če že lahko govori, bo poklical kapetana, ki je v bližini, in se bosta pogovorila. Še nekoliko omotičnemu Andreju je postal naziv kapetan sumljiv, kaj če ga mislijo nazaj v Trst odpeljati. Kaj naj tam počne? Valerija se je gotovo že poročila, posestvo v Konjicah je prav tako z gotovostjo že prevzel brat. In ali je cesar res že mrtev ali samo ranjen?

Kje naj ga najde? Vstopil je v sosednjo, cesarjevo sobo, ki pa je bila popolnoma prazna; niti postelje, ne mize in ne stolov ni bilo v njej. A že je stopil v Andrejevo sobo tisti kapetan, mlad človek pač nekakšen meksikanski stotnik, salutar in ga vljudno vprašal, če mu lahko služi.

Andrej s svoje strani pa je najprej vprašal, kaj je z njegovim veličanstvom. Da so truplo že shranili, z morišča so ga takoj odstranili, da ne bi ljudstvo v Queritaru zijal prodajalo. Andrej se je domislil, da je treba cesarico obvestiti, pa je rekel kapitan, da je že o vsem obveščena. Vprašal je Andreja, če želi iti nazaj v Evropo. Avstrijec se je takoj precej prigrisalo in v nekaj dneh bo ladja na red. Francozov pa sploh nikjer več ni. Če pa želi on ostati v deželi, se mu ne bo zgodilo nič žalega. Republikanci ga cenijo, ker ima lepo pisavo in ker je bil cesarju zvesto udan; zato bo gotovo dobil dobro državno službo, če bo hotel ostati. Andrej je malo premišljeval, nazadnje pa izjavil: „Ostanem.“

Kapetan je segel Andreju v roko in se mu zahvalil. Zaenkrat naj počaka kar v tej hiši, toda Farčnik ni želel

ostati v hiši, ki je bila zadnje cesarjevo bivališče, naker ga je stotnik odvedel na svoje stanovanje v bližini.

Tu mu je povedal, da se republika nikakor ne želi maščevati nad cesarjevimi služabniki, toda za Meksiko je bilo cesarjevo razsipanje prehudo. Vendar ga ne bi ustrelili, če bi se hotel vladanju odreči. Uslužbenec cesarja je pa nova vlada vse pripravljena prevzeti v službo. Andrej je vprašal ljubeznivega častnika, če je bil pri ustrelni navzoč. Je zanikal, da bi bil kaj udeležen, gledal je le od strani, ker takšni posli niso združljivi z njegovim značajem. Takoj bo poiskal Andreju stanovanje, kjer naj čaka odredbe za novo službo; dolej naj se odpočije in tudi dobro okrepi. Če potrebuje denar, ga mu bo takoj dal. Andrej je rekel, da denarja za enkrat ne potrebuje, poitka je pa res potreben. Le Maksimilijanov grob bi prej še rad obiskal, a to je častnik odklonil. Bo že čas tudi za to. Čimprej bo prišel povedat, da se lahko na novo stanovanje odpelje. Prinesel je še Andreju prigrizek z močno pijačo. Farčnik je bil obojega res potreben, saj sta bila cesarjeva smrt in lastna odločitev nad vse razburljiva dogodka in fant danes še ni ničesar zavžil. Ko ga je grenka pijača okrepčila, si je začel očitati, da je napak storil, ko se je odločil za službo pri republikancih, še preden se je cesarjevo telo ohladilo, pa prav takrat se je spomnil Valerijinih pisem, pa mu je vnovič vzrastlo zaničevanje do Evrope, „Saj ti Evropejci niso niti znali rešiti cesarja. Kaj naj torej počnem tam, kjer ni

ne zvestobe do plemenitega vladarja, niti do mene, brezdomca. Kar bo, pa bo! V tuji deželi postanem lahko še velik gospod; poskusiti je treba.“

Skoraj se je vrnil mladi kapetan. Lahko takoj greste, je rekel. Andrej bo s stanovanjem gotovo zadovoljen. Voz sicer ni bila Maksimilijanova zlata kočija, ampak bolj preprost; pa če se republikanski kapetan ne obotavlja stopiti nanj, bo tudi za njega, brezdomca, dober. Ustavili so se pred precej veliko hišo in tam ju je sprejela debela domačinka, ki je kapetana zelo spoštljivo pozdravljala. Andrej je dobil dve sobi, ne ravno lepi, ampak na videz snažni in precej ropotije v njiju.

„Saj bo le začasno“ mu je pravil kapetan, „potem pojdeva v glavno mesto. Ta gospa bo pa skrbela, da ne boste lačni. Vas bom že še kaj obiskal. Samo ime in starost mi povejte, da uredim zaradi službe.“

„Andrej Farčnik“ je narekoval Andrej, a kapetan Farčnika ni mogel napisati. Po daljšem premišljevanju in uganjanju sta se odločila za Farcenika, kar je ostal Andrej potem, dokler ni umrl.

Naslednje dni je Farcenik največ spal in se malo sprehajal po mestecu, vmes pa premišljeval, če se ni z vsem le preveč zaletel. Oficirja ni bilo več k njemu in edina družba so mu bili trije otroci in njihova debela mama. Potem je kar hitro dobil povelje, naj se zgleda na nekem ministerstvu v prestolnici in mladi mož je imel še toliko prihrankov, da se je odpeljal s pošto tja. (Bo še)